

Jo esi-isämme

Vierailin kesällä Astuvansalmella ihmettelemässä kalliomaalauksia. Kallionseinämään maalatut kuvat ovat monitasoinen viesti tuhansien vuosien takaa. Niiden kaikkia merkityksiä eivät nykyihmiset osaa lukea.

Kuva ja sana ovat aina olleet keskenään liitossa. Ovathan kirjaimet kehittyneet alun perin kuvakirjoituksesta. Jossain vaiheessa näille kahdelle tuli kuitenkin avioero. Lähestymiskieltoakin on harkittu.

Lajijako on selkeä. Kirjallisuus on puhdasta tekstivirtaa, joka jakautuu ainakin kaunokirjallisuuteen, tietokirjallisuuteen ja runouteen. Kuvaa edustavat valokuva, maalaus, piirros, grafiikantyö ja niin edelleen. Liikkuvaa kuvaa löytyy esimerkiksi näytelmäelokuvasta, dokumenttifilmistä ja animaatiosta. Eri lajien sekoittaminen lienee kielletty jo jossain Moosesen kirjassa.

Sarjakuva on tässä luokittelussa anomalia. Jo pelkkä ”sarjakuvaromaani”-sana saa monen kult-

tuuri-ihmisen pitkäksi aikaa pois tolaltaan. Entä jos romaani koostuukin kauno- ja tietokirjallisista tekstipätkistä, sarjakuvasta ja runoista? Sähköisten lukulaitteiden aikaan sekaan voi lisätä musiikkia, liikkuvaa kuvaa tai jopa tietokonepelin.

Polttavin ongelmamme saattaisi olla, mihin Finlandia-palkintoon tällaisen teoksen voisi asettaa ehdolle.

Ranskalaisen Lascaux’n luolan kuuluisia esihistoriallisia maalauksia on tutkittu pitkään. Yksi ällistyttävimmistä teorioista nousi taas taannoin pinnalle kokeellisen arkeologian avulla. Maalausten eläimillä on usein eräänlaisia ylimääräisiä raajoja tai päitä. Selitys näille löytyi, kun tutkijat havaitsivat, että pimeässä luolassa soihdun valossa eläimet heräsivät henkiin, kun valonlähdettä liikutteli edestakaisin. Hevoset ja härät juoksivat ällistyttävän realistisesti pitkin kalliioseinämää.

Kuvat olivatkin animaatioita!

Reetta Laitinen